

NEJVYPNĚJŠÍ KNIHA O FOTBALE EVER!

**PETER
CROUCH**

*Jak být
fotbalistou...
a nezbláznit se*

EXKLUZIVNÍ POHLED DO ZTŘEŠTĚNÉHO ZÁKULISÍ FOTBALU

Jak být fotbalistou... a nezbláznit se

Bezesporu nejvtipnější kniha o fotbale *ever*, v níž se dozvíš, jaké vztahy mezi hráči panují v šatnách, sprchách nebo dokonce na toaletách, jak to funguje v klubovém autobuse a co se odehrává v drahých nočních klubech. Peter Crouch ti se sarkastickým humorem odhalí náтуру současných fotbalistů, jejich úlety, vrtochy i čirá bláznovství, která se vymykají nejdivočejší představitosti, ať už jde o jejich účesy, tetování, auta, nebo disciplínu. Budeš se bavit, na to se dá vsadit Peterova vyzáblá levá ruka, která se ze všeho nejvíc podobá namočené špagetě.

FOTOGRAFICKÁ PŘÍLOHA

První strana: (nahore) autor knihy, (uprostřed)

Press Association, (dole) autor knihy

Druhá strana: (nahore) Press Association, (dole)

Press Association

Třetí strana: (nahore) autor knihy, (uprostřed)

Press Association, (dole) Reuters

Čtvrtá strana: (nahore) Press Association, (uprostřed)

Getty, (dole) Press Association

Pátá strana: (nahore) autor knihy, (uprostřed)

Propaganda-Photo, (dole) Comic Relief/Ian Tuttle

Šestá strana: (nahore) Getty

Sedmá strana: (tweety) všechny autorovy s výjimkou

(vpravo nahore) Declan Penman, (fotografie použita

v tweetech) vlevo: Graham Chadwick/Daily Mail/

/Solo Syndication, vpravo: Getty

Osmá strana: (uprostřed) Reuters, (dole) Getty

PETER CROUCH

*Jak být
fotbalistou...
a nezbláznit se*

JAK BÝT FOTBALISTOU... A NEZBLÁZNIT SE

Peter Crouch

Přeloženo z originálu **HOW TO BE A FOOTBALLER**

vydaného ve Velké Británii v roce 2018.

Vydáno se souhlasem nakladatelství Ebury Publishing.

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401

jako svou 9290. publikaci

Překlad Martin Jun

Redakce a jazyková korektura Ondřej Kučera

Grafická úprava a sazba Miroslav Ferdinand

Počet stran 312

První vydání, Praha 2024

Vytiskly tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Copyright © Peter Crouch, 2018

Czech translation © 2024 Grada Publishing, a.s.

First published as HOW TO BE A FOOTBALLER in 2018 by Ebury Press, an imprint of Ebury Publishing. Ebury Publishing is part of the Penguin Random House group of companies.

This translation is published by arrangement with Ebury Publishing.

All rights reserved

ISBN 978–80–271–7341–9 (ePub)

ISBN 978–80–271–7340–2 (pdf)

ISBN 978–80–271–3213–3 (print)

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

OBSAH

ÚVOD	7
ŠATNY	11
RITUÁLY	21
AUTA	36
OBRÁNCI	50
TETOVÁNÍ	61
TRÉNINKOVÁ CENTRA	69
OBLEČENÍ	84
VOLEJE.....	96
TÝMOVÝ AUTOBUS.....	104
PŮSTY	112
OSLAVY.....	120
ROZHOVORY	139
DOMY	150
PŘESTUPY	160
HUDBA.....	179
NADÁVKY	192
HLAVIČKY.....	203
ÚČESY.....	219

BRANKÁŘI	229
POVYRAŽENÍ.....	242
LIGA MISTRŮ VERSUS FA CUP.....	257
SPONZORING	265
HOTELY	275
SOCIÁLNÍ SÍŤ	283
GERRARD.....	292
PODĚKOVÁNÍ.....	303

ÚVOD

Vždycky jsem chtěl být fotbalistou. Samozřejmě že jo. Ani basketbalistou, jak se mě denně ptají, ani pokrývačem, který nepotřebuje žebřík, ani ošetřovatelem v ZOO rozmlouvajícím s žirafami tváří v tvář. K tomu všemu se za chvíli dostaneme. Zatím... ne, počasí tady nahoře se neliší. Díky za optání.

Jsem rád, že tohle máme za sebou. A teď. Fotbalistou se staneš, protože fotbal miluješ, protože jsi strávil dětství tak, že jsi trénoval „nůžky“ proti pletivu tenisových kurtů v místním parku, protože ses v telce díval na mistrovství světa a zamíloval ses do gólů, dresů, vášně, vzrušení i týmové hymny s rapovanou částí. Staneš se fotbalistou, protože to nevzdáš, ani když tě sportovní ředitel neustále posílá na hostování do neligových klubů. Přestože tvoje první zápasy doprovází smích a skandování: „Obluda! Obluda! Obluda!“ a „Víš v cirkuse, že jsi tady?“, přestože o poločase při odchodu ze hřiště vidíš tátu, jak se pere se skupinou fanoušků, kteří přímo před ním nadávali jeho synovi. Staneš se fotbalistou, protože dokážeš míč zpracovat mnohem lépe, než kdokoliv očekává od kluka tvých rozměrů, a zahrát volej způsobem, který mate lidi s utkvělou představou, k čemu může být vysoký hráč užitečný. A potom se naučíš hlavičkovat tak dobře, jak všichni očekávali, že dávno umíš. Staneš se fotbalistou, protože miluješ fotbal.

A pak fotbalistou jsi a najednou se ocitáš v tom nejpodivnějším, nejlegračnějším a nejnepochopitelnějším světě ze všech. Ve světě, v němž jeden ze spoluhráčů přijde na trénink v jasně červeném obleku sladěném s cylindrem, hůlkou a brýlemi bez skel a jiný stráví večer tak, že zaparkuje pronajaté Ferrari před nočním klubem a leží na jeho kapotě přímo na očích všem vycházejícím dívkám. Ve světě, kde hráči kupují auta tak velká, že je nedokáží zaparkovat, nebo jsou tak blažení z toho, kolik sportovních aut vlastní, že zapomenou na Porsche, které nechali stát u nádraží. A to mají příjmení zapracované do poznávací značky.

Rozhlížíš se a snažíš se tomu všemu rozumět. Hráči, který si nechá vytetovat šimpanze s brýlemi a sluchátky Beats by Dre líbajícího hlaveň pistole. Spoluhráči, jehož příprava na velký zápas pokaždé obnáší objevit se s Tesco igelitkou obsahující čtyři stejné potraviny. Kolegovi z útoku, jenž pošle tweet a pak na něj odpovídá, jako by to byla zpráva někoho cizího, načež začne sám se sebou konverzaci před zraky celého světa.

Posledních dvacet let jsem sledoval změny ve fotbale. Postoupil jsem, sestoupil, vyhrál velké trofeje. Měsíce jsem byl bez gólu, reprezentoval jsem svou zemi na mistrovstvích světa, byl jsem koupený, prodaný, půjčený na hostování a vysmíváný. Myslím, že mám teď o fotbale slušný přehled: o taktice, přestupech, sponzoringu, večerech venku, nocích slávy a divokých oslavách. O obdobích, kdy nedokážeš zavěsit ani ze dvou metrů, třebaže brankáře ležícího na zádech už jsi nechal za sebou.

Taky jsem dělal chyby. Nemám tetování, ale to je hlavně proto, že žádná moje končetina není dost široká, aby se na ni vměstnal viditelný obrázek. Vlastnil jsem

směšná auta, tedy alespoň dokud mě z toho nevyhlédlo nechvalně známé setkání s Royem Keanem. Stával jsem v příšerných nočních klubech a poslouchal hudbu, kterou nesnáším. Alespoň do doby, než mi deset dní v kyprském letovisku Ayia Napa dalo nezapomenutelnou lekci. Koupil jsem si oblečení dražší než průmyslové šicí stroje, na kterých bylo vyrobené. Nikdy jsem nenosil pánskou kabelu Louis Vuitton, v níž není kromě osobního fénu nic dalšího, ale nebyl jsem od toho daleko.

Proto se zdá být ten správný čas tě do toho světa vzít – okolo vyhazovačů a sametového lana, do šílenství, zábavy a podivností života fotbalisty. Vzít tě s sebou do týmového autobusu a ukázat, jak fungují pravidla, kdo kde a s kým může sedět. Otevřít dveře domovů fotbalistů a zkusit porozumět, odkdy se oranžerie stala nezbytným prvkem domácností. Vyrazit společně do víru noci, kde mě budou cizí lidé nutit předvádět robota a spoluhráči budou kolem chodit v čepicích, přestože je to zakázané, a tmavých brýlích, navzdory tomu, že v nočním klubu je dost tmavo i tak.

Vydej se se mnou do šatny zjistit, kteří hráči se před zápasem odmítají dotknout balonu, objevit, proč spousta milionářů nikdy nemá sprchový gel, slyšet, co říká Cristiano Ronaldo, když se na sebe dívá do zrcadla. Číhat na zadní tyč, abys porozuměl dokonalé technice, jakou se přichozí centr hlavičkuje do horního růžku, nebo z voleje napálí vnější stranou nohy, jestliže tě přeletí. Poslechnout si výklady, jak obehrát konkrétního obránce, proč se není radno zaplétat s tím bekem, co tě naremploval, a proč je jejich brankář docela bez nadšázky ta nejzvláštnější osoba, s jakou kdy budeš sdílet pokutové území.

Půjdeme na pozápasové rozhovory, uděláme ze sebe blázny na sociálních sítích a zkusíme si pohlídat, abychom už nikdy neplatili 250 liber za účes, který měl stát pětku. Budeme trénováni a ukecáváni Harrym Redknappem, naštveme Rafu Beníteze špatně zvolenou koženou bundou a zklidníme se za zvuku tahací harmoniky Torda Gripa. Zazní velmi špatná hudba a udělají se velmi špatná rozhodnutí.

Ale celé to bude zábava. Nic podobného jsi nikdy předtím neviděl ani nečetl. Jsem Peter Crouch. Tohle je *Jak být fotbalistou... a nezbláznit se*. Jdeme na to?

ŠATNY

Vstup se mnou do nitra fotbalu. Vstup se mnou do vnitřní svatyně i do všech ostatních tajných míst fotbalu.

Šatna. Šestnáct hráčů, trenér, všichni asistenti, tým zdravotníků. A přesto je tady nejmocnějším mužem kustod.

Jakmile ti přidělí věšáček, je to navždy. Při každém domácím zápase dostaneš stejné místo. V každé venkovní šatně bude stejný zasedací pořádek. Zkus si sednout jinam a nastane pozdvižení: proč jsi to udělal a proč jsi to udělal právě teď před výkopem zápasu, který musíme vyhrát?

V kustodově systému je logika. Můžeš být přiřazen do řady ke kamarádům, nebo do skupiny podle pozice na hřišti. Útočník k útočnickovi, stoper vedle stopera, brankář osamocený na konci. V domácí šatně bude tvoje skříňka očíslovaná a na tvém místě bude zarámovaná fotka, na které jsi v akci. Ideálně na ní vypadáš dominantně, střílíš gól nebo vypadáš celkově hrdinsky. Rychlý pohled na ni těsně před odchodem na hřiště je jako vizuální poplácání po zádech, zatnutí pěsti, povzbuzení „máš na to, chlače“.

Šatna na stadionu je úplně jiné místo než šatna v tréninkovém areálu. Možná slouží ke stejnému účelu, ale atmosféra je mnohem vážnější. Před zápasem se shromáždíte v tréninkovém komplexu, přejedete autobusem na stadion a zábava skončí. Vcházíš do šatny a říkáš si:

o tom to všechno je. Všechna ta dřina v dešti a chladu, všechny ty hodiny tréninku po škole v parku, všechno to zdravé stravování, protahování, posilování a časná postel. Relativně časná postel. Aspoň ve všední dny.

Když je výkop v 15:00, přijedeš ve 13:30. Někteří kluci si dopřejí poslední masáž, jiní poslouchají hudbu. Já čtu program od první do poslední strany a zkouším v něm najít něco legračního, co bych klukům přečetl. „Hele, hoši, poslouchejte, co tenhle týden napsal kapitán do svého sloupku! Ach – ty jsi na masáži. Zapomněl jsem – tady už na sebe nikdo nemluví.“ Jsou tu stoly s pitím, vodou, kofeinovými shoty, energetickými gely, plechovkami Red Bullu, balíčky žvýkaček. Rozdělíme si gumové bonbóny. „Nesahej na ty černé, víš, že je mám nejradši.“

Za starých časů byla nejlepší šatna na Highbury. Slavné mramorové chodby tě ohromily. Potom jsi vešel do šaten a poprvé zakusil podlahové vytápění. Jestli jsi ho do té doby nezažil, naprosto tě dostalo. „Ó, můj bože! Kluci, ta podlaha je fakt horká!“ Odhazovali jsme své klubové žabky stranou a procházeli se naboso s úžasem ve tvářích. Teď už je to samozřejmě standard většiny fotbalových sprch. Používá se i na vytápění domácností. Ale tehdy to byl osmý div profesionálního fotbalu. „Tak tohle je Arsenal...“

Stadion Emirates je skvělý. Domácí kabina ve Wembley je obrovská. Že je Aston Villa pořád velký klub, poznáš podle velikosti jejich šatny. Všude mají koberce.

Na starých stadionech jsou šatny zvláštní: Fulham, šatna hostů v chatce v rohu areálu, v památkově chráněné budově, a tak malinká; Anfield, kabiny nalepené na sebe, že šlo slyšet křik soupeře, stísněné staré sprchy;

Loftus Road, stadion QPR, omezený prostor a hluk z ochozů pronikající všemi stěnami. Na Anfieldu jsem se rozhlížel kolem a dohadoval se, které legendy historie seděly na mém místě, či kabát visel na mém věšáčku. A přál jsem si, aby bývaly vyryly iniciály do dřeva jako do školní lavice. V ragbyové šatně Anglie v Twickenhamu má každé místo seznam významných hráčů minulosti, kteří zářili na tvé pozici. Býval bych je měl rád za zády taky v Liverpoolu. St John, Keegan, Dalglish, Rush, Voronin.

Tyhle místnosti měly charakter. Příliš mnoho těch nových má eleganci, ale jsou nevýrazné. Ty, které jsme měli k dispozici na nových stadionech postavených v Německu pro mistrovství světa v roce 2006, byly pohodlné, ale bezduché, a bylo obtížně odlišit jednu od druhé. Měřítka mi o rok dřív nastavil Giants Stadium v New Jersey při mém debutu za národní mužstvo. Každý hráč měl vlastní pohodlnou kóji velikosti koupelny včetně polohovacího La-Z-Boy křesla. Po zápase jsi nechtěl odejít. Vše, po čem jsi toužil, bylo jen dostat popcorn a pustit si na ploché obrazovce sestřih vítězného utkání 3:2 nad Kolumbií.

Ve velkých šatnách při zápasech Ligy mistrů se můžeš cítit jako gladiátor. San Siro, Bernabéu, Camp Nou – tam všude jsou šatny pod zemí, a když se převlékáš, registruješ hluk nad sebou. Slyšíš všechno to hvízdání, zatímco klusem vyběháš k předzápasovému rozcvičení. Když o pár minut později pomalu nastupuješ na hrací plochu, cítíš, že vstupuješ do kotle plného nenávisti. Pamatuji si, jak jsem se podíval k zemi a na nohou mi stály chlupy. Poskakování fanoušků v ochozech rozehvívalo vodu v kelímcích na stole, dres se mi při navlékání třásl v ruce.

Jestliže se něco zvrtně, je to strašné místo. Když jsem byl v dubnu 2011 na Bernabéu vyloučený po čtrnácti minutách zápasu Ligy mistrů mezi Spurs a Realem Madrid, vracel jsem se do šatny z uší trhajícího hluku do nejděsivějšího ticha. Osmdesát tisíc lidí venku řvalo a ječelo, já úplně sám, nejosamělejší muž v nejrůšnější části celého města. Až moc času na utřídění myšlenek, příliš mnoho ozvěn, nikdo, komu by ses mohl omluvit nebo kdo by tě vzal kolem ramen. Stejná myšlenka se ti dokola motá v hlavě: *co jsem, sakra, dělal?* Ohromný řev shora: *padl gól, do prdele, tohle bylo příliš hlasité, než aby byl náš. Do prdele ještě jednou, celé to jde za mnou...*

Když se daří, je to naopak ten nejlepší bar ve městě, pop-up klub, ve kterém jsou všichni stejně naladěni a každý je najednou nejlepší kamarád. Třeba party, kterou jsme měli na San Siru, když jsem dal vítězný gól Spurs proti Milánu v Lize mistrů 2011. Nebo šatna na Anfieldu po vítězství nad Chelsea v penaltovém rozstřelu v semifinále Ligy mistrů 2007... Tyhle noci patřily mezi nejlepší venkovní povyražení, jaké lze zažít, a přitom se odehrávaly uvnitř, mezi špinavými trenkami, zablácenými štulpnami a dresy páchnoucími potem. Protřepané plechovky piva stříkaly všude, jídlo létalo vzduchem, tancovalo se, skákalo i zpívalo. Takže moment, dnes v noci se nejde spát, dokud slunce znova nevystřčí hlavu.

Asi jediným zmírněním porážky Liverpoolu od AC Milán ve finále Ligy mistrů 2007 bylo, že mě hned po závěrečném hvizdu poslali na dopingovou kontrolu. Znamenalo to, že jsem musel projít přímo kolem šatny do malé kóje, kde jsem po tom proběhaném večeru v rozpálených Aténách celé věky proseděl při čekání na nahromadění moči. Kdybychom vyhráli, odehrávala by

se největší fotbalová party, kterou bych měl možnost zažít, vyvrcholení nejen tolikerého kolektivního úsilí v té sezóně, ale všech mých nadějí, snů i tvrdé dřiny od mých pěti let. Nejsm si jistý, že bych o to mohl přijít. Asi bych se smířil s šestiměsíčním zákazem a pozdější obhajobou: „Podívejte se na mou postavu, přece je zřejmé, že tohle celé je dané přírodou. Bylo potřeba pokropit Stevena Gerrarda pivem a vylít kbelík studené vody na Rafu Beníteze.“ Co by ti jinak zůstalo? „Tati, jaká je tvoje nejsilnější vzpomínka na večer, kdy jsi vyhrál největší trofej klubového fotbalu?“ „Jak jsem seděl s penisem v ruce, zatímco mě pozoroval cizí muž s psací podložkou, a zoufale jsem myslel na tekoucí vodu.“

Možná ti budou povědomé historky, v nichž se domácí tým snažil zničit soupeře „přichystáním“ šatny hostů. Nepochybně se to stávalo: topení zapnuté na maximum, takže jsi usínal ještě před výkopem; zavřený přítok horké vody, aby ve sprchách tekla jen ledová; donáška obvyklých konvic s čajem, do kterého se nasypalo tolik cukru, že se buď nedal pít, nebo to vyžadovalo okamžitou zubní operaci. V Rotherhamu se převlékalo ve stavební buňce, až pak se přecházelo na hřiště. Teď se tě naopak snaží zabít pohodlím: palácové komnaty, každé sedadlo polstrované, úžasné sprchy, a jestliže jsi na Stamford Bridge, toaletní potřeby od Molton Brown. Je to jako navštívit lázně pro pány. Zrovna když se cítíš připravený k peelingu obličeje, uvědomíš si, že se ti Gary Cahill snaží šlápnout na kotníky.

Pořád ještě mi připadá zvláštní, že navždy zmizely společné koupele. Když jsem začínal, byly naprosto nedílnou součástí fotbalu – všichni nahrnutí uvnitř, nazí a zablácení, staré dobré ošplouchnutí a lezlo se ven

s nádobíčkem zářícím všude okolo. Teď už jsou koupele dávno minulostí a ty si říkáš, jakou měly zvláštní atmosféru: sedíš ve špinavé vodě, náplasti se pohupují na hladině kolem, kousky trávy a bláta se na tebe lepí, ať sis je s sebou přinesl, nebo ne. Představ si, že bys měl zkusit stejný koncept zavést pro dnešní mladé kluky. Mysleli by, že jsi blázen nebo zvrhlík.

Společné koupele zahubila sportovní věda. Teplo je špatné pro nohy, kdežto ledování po zápase má významně urychlit regenerační proces. Ale něco se mi na koupelích docela líbilo. Nádrž byla hluboká, nejhlubší, jakou jsi kdy zažil. Uvnitř všichni pohromadě obklopeni duchem přátelství. Že bylo římské impérium založeno na veřejných lázních, mělo své opodstatnění: lidé se tam stmelí. V koupelích pro všechny jsou si všichni rovni.

Klasický snímek z oslavy finále FA Cupu: třináct mužů ve špinavé vodě, polovina z nich kouří, zbytek pije mléko přímo ze skleněné pullitrové lahve. Při pohledu na Bobbyho Charltona a Bobbyho Moorea s lahvemi světlého piva v rukou to vypadá na skvělou zábavu. Jako někde v putyce. Od prsou nahoru to dělá dojem rozlučky se svobodou, od prsou dolů dost podivného nočního klubu.

Teď už je samozřejmě všechno jen o sprchování. V největších šatnách, jaké jsou třeba ve Wembley, je okolo patnácti sprch. Celý prostor bývá spíš otevřený, než že by tam byly oddělené sprchové kouty jako v luxusní posilovně. Ani tam na zdi nevisí dávkovače sprchového gelu. Musíš si přinést vlastní, což ale v případě nás fotbalistů, za které téměř všechno ostatní někdo zařídí, znamená, že pokaždé zapomeneme. Vždycky to dopadne tak, že se dělíme o jedinou lahvičku „sprcháče“.

kteřou někdo shrábnul v hotelu, posíláme si ji dokola a mačkáme z ní stále nevýznamnější množství gelu. Jinak to bylo jen tehdy, když tým bydlel v Malmaisonu. Jak ví každý, kdo měl potěšení se tam ubytovat, sprchové gely a šampóny jsou v takové velikosti, že vystačí minimálně na sedm dní. O pěknou spoustu z nich tam musí přijít. Den po Malmaisonu jsme vybavení. „Potřebuje někdo kondicionér? Ne?“

Ručníky má na starost opět kustod. Jsou na nich týmová čísla kvůli identifikaci, což může zároveň znamenat, že máš pěknou řádku sezón k dispozici starý kus hadru. Můj poslední ručník ve Stoke byl v oběhu šest let, víc se rozpadal, než držel pohromadě, a byl roztřepený všude, kde zrovna neměl díru. Musel jsem si dupnout. Nejsem primadona, ale po sprše se rád osuším.

Slabé místo šaten jsou záchody. Jen si to představ: pokud je sraz ráno, máš tam třicet chlápků, co přijeli rovnou z domova a hned si dali kafe. Ve Stoke mají tři záchody. To je nepěkná rovnice. A k tomu to jejich umístění: přiléhají přímo k šatně. Odér je barbarský a chybí aspoň malá předsíňka nebo chodba, která by posloužila jako přechodová komora. Tohle uspořádání je jediný důvod, proč jsem rád za odchod Roberta Hutha. Je to velký Němec a má velký německý apetýt – to je všechno, co k tomu chci říct. Je to tak zlé, že někdy jdu radši o patro výš využít samostatný záchod v úhledné chodbě. Malá oáza uprostřed ohavného zamoření.

Největší předností šaten je jídlo. Po venkovním zápase si ho vždy necháš donést. A zase je nejdál Arsenal. Pizzy jsou standardem, kamkoliv se vrtneš, ale Arsenal je na tom o trochu lépe. Jsou to doslova umělci: budou tam kuřecí křídla, americké brambory, všechny druhy

jídla, které považuješ za zakázané, ale které jsou v pořádku v té kritické hodině po zápase, protože jednoduše potřebuješ něco spolknout a už tolik nezáleží na tom co. Čím chutnější jídlo, tím snadnější je ho pozřít. Pokud jsi odehrál plných devadesát minut, často můžeš pocítovat lehkou nevolnost a potřebuješ veškerou dostupnou pomoc. Jestli jsi zápas proseděl na lavičce, můžeš se ve skutečnosti cítit ještě hladovější, protože jsi byl stejných pět hodin bez jídla, ale neabsolvoval jsi intenzivní zátěž, která ti rozbouří vnitřnosti. Otevře se ti zvláštní pohled na tři chlápky, do kterých po dni stráveném na zadnici padá hromada margherit v rodinném balení.

V šatnách dojde i na bitky, ale ne kvůli poslednímu kousku pizzy. To nastane o poločase, když někdo udělal hloupou chybu nebo se nevrátil se svým hráčem. Vlastně to není vůbec špatná věc. Může to být bezpečný prostor pro vypuštění veškeré zloby před druhým poločasem. Jednou jsem viděl Stevena Nzonziho a Jona Walterse po regulérním pěstním souboji nastoupit a sehrát společně brilantní druhou půli. Oba schytali slušné rány, ale ukázalo to, že jim na výsledku záleží. Mnohem horší je, když v poločasové kabině za nepříznivého stavu 0:2 nikdo nemluví a o některých hráčích se dá říct, že pro ně není velký rozdíl, jestli se vyhraje, nebo prohraje.

Šatna je rovněž jeviště pro komediální výstupy. Se Spurs jsme hráli předsezónní zápas proti Brightonu a cestou tam se nám mladý záložník Jamie O'Hara chlubil novou smlouvou na patnáct tisíc liber týdně – slušnou sumou na hráče, který se teprve snaží prosadit. V první půli jsme byli darební. V šatně nás Harry Redknapp totálně sjel: „Vy pos**** zoufalci! Vy neužitečná bando budižkničemů!“ Jeho prst se zabodl do

O'Hary: „Ten kluk je jedinej, kdo hraje naplno! Vám ostatním se přitom týdně platí x , y a z , a on má jenom pět táců!“

Výlev pokračoval, všichni měli skloněnou hlavu, nikdo se mu nechtěl podívat do očí. Konečně se trenér vyčerpал a vyrazil z kabiny pryč. Dlouhé ticho. Nakonec ho prolomil Jonathan Woodgate. Vzhlédl jsem k němu a viděl, jak se uculuje. Pomyslel jsem si: *jak se po tom všem může smát?* A pak ukázal na Jamieho: „Ty malej lháři! Řekls nám, že máš patnáct tisíc za tejdenu...“ Ne-trápila nás ta suma, ale fakt, že v uplynulém týdnu všem v dosahu pověsil na nos spoustu bulíků.

Kabina byla vždycky svatá, nikdo mimo tým se nikdy nedověděl o potyčkách a legraci, které se tam odehrály. Asistent trenéra stál u dveří a držel je zavřené pro případ, že by vcházel rozhodčí a trenér by dosud nabádal svěřence, aby pořádně nakopali soupeřova klíčového hráče. Blokoval vstup člověku s čajem, jestliže se dva ze spoluhráčů zrovna drželi pod krkem. To se změnil. Manchester City má na Etihadu Tunnel Club, což je přirozený vývoj, protože mediální společnost, která přistí smlouvu o televizních právech zase vyžene vzhůru, bude požadovat ještě větší přístup do zákulisí.

Dokážu to pochopit. Tvůj největší fanouškovský sen je být vpuštěný do nejvnitřnější svatyně. Dokonce ani po nejlépe naplánované invazi na trávník při oslavách postupu nebo získání trofeje se do šatny nedostaneš. Je to speciální místo. Když jsem hrál na Old Trafford v zápase na podporu Unicef, byla v mém týmu půlka vítězů treble Manchesteru United z roku 1999 a vedl nás sir Alex Ferguson. Po jednom mém boku byli Ryan Giggs, oba Nevilleové, Paul Scholes a David Beckham.

Když k nám sir Alex promlouval, schválně jsem se natočil tak, abych viděl jen kluky z United. A na chvíli jsem si dovilil představu, že jsem tam byl v roce 1999 s nimi, snad před prodloužením semifinále FA Cupu proti Arsenalu, snad před finále Ligy mistrů proti Bayernu Mnichov na Camp Nou.

Vůbec nejsem fanoušek United, ani jsem nikdy nebyl. Ale je třeba respektovat, čeho jako tým dosáhli. A tak jsem tam seděl a přemýšlel: *je to tak zvláštní, ale krásným způsobem bláznivé, protože tohle je to, čím si oni prošli. A já to zažívám taky, což se podaří jen málokomu dalšímu.*